

היקף הלימוד

דף ה עמ' א משנת כותל חצר שנפל – המשנה בדף ז עמ' ב (עמ' 82 – 114 בגמרא הכחולה – יסודות)

חומר עזר מותר בשימוש

ללא הגבלה, אך המבחן הוא אישי.

משימת המבחן

עליך להפיק דיסק שמע, שיהיה מורכב מחמישה שירים.

השירים צריכים לגעת בנקודה ערכית כלשהיא העולה מתוך הסוגיות אותם בחרת. הנקודה

הערכית צריכה לתת פרשנות של חיים לסוגיה.

עליך להגיש לצד הדיסק פירוט בכתב המסכם את הסוגיה באופן מפורט ותיאור של חיבורה אל השיר שבחרת.

ניתן ליצור גם שירים מקוריים שלכם.

ניתן להתייעץ ולהיעזר, אך עליך להיות בקי היטב בסוגיות אותם בחרת.

בהצלחה!

פירוט הסוגיות השונות:

1. "הקובע זמן לחברו" – מחלוקת ריש לקיש מול אביי ורבא (האם אדם פורע לפני הזמן את חובו).
2. "תבעו לאחר זמן". "חזקה שאדם לא פורע בתוך זמנו" מול "מה לי לשקר".
3. "סמך לפלגא סמך לכולא"
4. בית חלונות לא נחשב חזקה
5. "אחזיק להורדי לא אחזיק לכשורי".
6. "המשכיר בית לחבירו בבירה גדולה".
7. "כשורא דמטלתא" – זמן לחזקה.
8. "שני בתים בשני צידי רשות הרבים זה עושה מעקה לחצי גגו".
9. "גג הסמוך לחצר חבירו. חצירו למעלה מגגו של חברו".
10. "שתי חצרות זו למעלה מזו".
11. סיפור א – שני דיירים. אחד בעליה ואחד בקרקע והבית שוקע.
12. סיפור ב – בונה קיר מול החלונות בבית של חברו.
13. סיפור ג – שני אחים שחלקו תרביצא (גינה) ואספלידא (סלון).
14. סיפור ד – שטר היתומים שיצא עליו שובר.
15. האם נותנים צדקה מהקופה למי שמחזר על הפתחים.
16. "שקולה צדקה כנגד כל המצוות".
17. גדול מי שגורם לאחרים לתת צדקה יותר מהעושה.
18. צדקה, בגד ושריון (האם עדיף לתת צדקה פעם אחת הרבה או פעמים רבות מעט).
19. רב אחדבוי ורב ששת, ומדוע הוא שיבש דרכה של אמו.

20. מתן צדקה בסתר.

21. הנותן פרוטה – מתברך בשש ברכות, והמפייסו באחת עשרה ברכות.

22. הרודף אחר הצדקה הקב"ה ממציא לו מעות או בני אדם הגונים.

23. הרגיל לעשות צדקה יהיו לו בנים בעלי חכמה, עושר ואגדה.

24. אם אלוקיכם אוהב עניים מדוע אינו מפרנסן?

דוגמא לסוגיה הראשונה: (דוגמא מקוצרת)

"הקובע זמן לחברו" – מחלוקת ריש לקיש ואב"י ורבא.

א. הכיוון של ריש לקיש, מדבר על כך שאדם החייב כסף, בדרך כלל אינו מחזיר את הכסף לפני התאריך שנקבע מראש. הוא אינו מקדים את הזמן גם אם הוא יכול. ניתן לראות בזה תכונה טבעית של דחייה, אך ניתן גם לראות בזה אמונה, כי לכל דבר יש את הזמן שלו. גם הקב"ה ברא את העולם בשישה ימים ונח ביום השביעי. השיר הנבחר של אברהם טל מבטא את הרעיון הזה:

אמר ריש לקיש: הקובע זמן לחבירו ואמר לו פרעתוך בתוך זמני אינו נאמן ולואי שיפרע בזמנו.
אב"י ורבא דאמרי תרוייהו: עביד איניש דפרע בגו זימניה, זימנין דמתרמו ליה זוזי אמר איזיל איפרעיה כי היכי דלא ליטרדן.
נתן בחזקת שנתן עד שיביא ראיה שלא נתן היכי דמי אילימא דאמר ליה פרעתוך בזמני פשיטא בחזקת שנתן אלא לאו דאמר ליה פרעתוך בתוך זמני אלמא עביד איניש דפרעיה בתוך זמניה שאני הכא דכל שפא ושפא זימניה הוא ת"ש בחזקת שלא נתן עד שיביא ראיה שנתן היכי דמי אילימא דאמר ליה פרעתוך בזמני אמאי לא אלא לאו דאמר ליה פרעתוך בתוך זמני אלמא לא עביד איניש דפרע בגו זימניה שאני הכא דאמר מי יימר דמחייבו לי רבנן.
רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע עבדי כאב"י ורבא מר בר רב אשי עבד כר"ל והלכתא כר"ל.

(דף ה')

הזמן עושה את שלו אברהם טל

מילים: אברהם טל

לחן: אברהם טל, אייל הלר, אייל ניסנבוים, עופר אשד, איתמר דוארי, גלי שדה ועדיאל גולדשטיין

הזמן עושה את שלו והוא מזור לכל שכואב אם לאלוהים לקח שישה ימים לברוא את כל מי שיש כאן מי אני שאמהר ואנסה לשנות את הכל כי הכל קורה ממילא בתחושה כזו שכל דבר בא במקומו

ב. מצד שני ישנה שיטה של אב"י ורבא, האומרת שלפעמים אדם כן פורע בתוך זמנו, כי מזדמן לו כסף, ואדם לא אוהב להיות טרוד בחובותיו. דבר זה הזכיר לי את הרצון והמצווה לקדם את המשיח בצפייה כל רגע. למרות שאנחנו יודעים שיש זמן קבוע בו הבורא יפרע את חוב הגאולה – אנו מעוניינים להקדים ולחכות לו בכל יום. ("אחישנה" ולא רק "בעיתה")

אני מאמין

מילים: הרמב"ם

לחן: יש הרבה...

אני מאמין באמונה שלמה
בביאת המשיח
ואף על פי שיתמהמה
אם כל זה
אחכה לו בכל יום שיבוא

דוגמאות מתשובות התלמידים:

סו"ה 1 - אגנר שאלה

שני דיירים אחד בעלייה ואחד בקרקע והבית שוקע:
 שני אחים ירשו בית עם שתי קומות, אחד גר בקומה העליונה והשני גר בעליונה. כותלי הדירה התחתונה החלו לשקוע כך שהאח שגר בקומה התחתונה לא יכול היה להיכנס בקלות הביתה אלא רק בכיפוף. ביקש האח שגר בקומה התחתונה מאחיו להרוס את כל הבית כדי לבנות מחדש את שתי הקומות.
 האח העליון סירב, כי לו אין שום בעיה עם המצב.
 האח התחתון הציע להרוס ולבנות על חשבונו.
 האח העליון סירב, כי אין לו איפה לגור בזמן הבנייה.
 האח התחתון הסכים לשכור דירה על חשבונו עבור אחיו לתקופת הבנייה.
 האח העליון סירב, כי הוא לא רוצה לטרוח במעבר דירה.
 (האח התחתון כעס ואמר ששקיעת הבית שלו היא בגלל הקומה העליונה. האח העליון אמר לו שזה בעיה שלו).

רב חמא הצדיק את האח העליון, כי עדיין אפשר לגור בקומה התחתונה.

הנהו בי תרי דהוו דיירי:
 חד הוה דייר עילאי וחד הוה דייר תתאי
 איתבר תתאי
 אייל תתאי לעילאי: תא ונבנייה
 אייל: אנא שפיר קא דאירנא
 אייל: איסתריה אנא ואבנייה.
 אמר: לית לי דוכתא למידר בה.
 אייל: אנא אוגר לך דוכתא.
 אייל: לא, טרחנא לא קא מתדר לי שוף אכריסך ועול ושוף אכריסך ופוק
 אמר רב חמא בדינא קא מעכב.
 (ו"ע"ב – ז"ע"א)

"כולם מדברים על שלום"

אף אחד לא מדבר על צדק,
 לאחד זה גן עדן, לאחר גיהינום",

האח העליון שחי כמו בגן עדן מסרב לעזור לאחיו שחי כמו בגיהינום והוא מחפש שלום עם עצמו באמצעות תירוצים, במקום לחפש צדק אמיתי.

מדברים על שלום / מוקי

כולם מדברים על שלום
 אף אחד לא מדבר על צדק
 לאחד זה גן עדן לאחר גיהינום
 כמה אצבעות על ההדק?

עד מתי יהום הסער? עד מתי אדם בן כלב?
 מחליקות הפנים על התער, מלטפות אצבעות את החרב.
 לפעמים החיים מורידים אותי על הברכיים
 אין שומר את השער, אין סימן משמיים.
 אני רואה אנשים שחיים חלומות ותקוות
 אנשים שחיים רק תככים ומוזימות.
 יש ששואלים שאלות ואין תשובות
 יש כאלה מלאים רק טענות ודרישות, אבל...

כולם מדברים על שלום...

אז נשארים לבד, מדברים אל הקיר, אין עם מי לדבר
 אם רק נבין שכולנו אחד, נראה הכל מתחבר
 כשישרף רכושך, תישרף נשמתך
 אם לא תמהר להציל את עצמך
 רצחנו אדמה ורצחנו נשמה
 כמעט ולא נשאר לנו אויר לנשימה
 והעולם בתנועה מתמדת -
 עושה סיבוב וחוזר לאותה נקודה
 מה שעולה, חייב לרדת
 איד לוקחים את הכל במידה?

סו"ה 1 - אהן סלון

הסיפור מספר על שני דיירים שגרים בבניין משותף בעל שתי קומות דני גר בדירה העליונה ואלחנן בדירה התחתונה. דירתו של אלחנן מתחילה לשקוע תחת דירתו של דני ומגיע למצב שהוא כבר לא יכול לגור שם, ואלחנן מבקש ממנו לסתור (להרוס) את הבניין נוכחי ולבנותו מחדש כדי שיוכל לגור בדירתו כמו שצריך. אבל דני לא שם על אלחנן ואומר לו: "אני מה אכפת לי? אני חי וטוב ביתי לא ניזוק מהשקיעה ואני לא צריך לבנותו מחדש".

אומר לו אלחנן: "טוב אז אני אהרוס ואני אבנה, הכול יהיה על חשבונני אתה לא תוציא כלום" דני: "אבל בינתיים בזמן ההריסה והבנייה אין לי מקום לגור. אני לא מוכן לכך"

אלחנן: "אוקיי, אז אני אשכור לך מקום לדור בו עד שתסתיים הבנייה"

דני: "לא רוצה לטרוח ולהתפנות מבית שאני גר בו"

אלחנן: "בל דני בחייאת, אני לא יכול להכנס בדירתי בגלל שדירתך שקעה עליי"

דני: "אז בכל פעם שאתה נכנס לביתך זחל על הבטן וכנס וכך גם ביציאתך".

משיקוף סיפור זה בחרתי את השיר הבא שאומנם מדבר על מישהו שנמצא למעלה בצורה שונה לגמרי והוא גם לא מוכן לרדת מסיבה מוצדקת וחשובה והשיר הוא: **עגל הזהב** של אהוד בנאי.

השיר אומנם מדבר על חטא העגל ועל משה רבנו כעל העליון שלא מוכן לרדת אל העם אבל מאחורי המילים אפשר למצוא את סוגייתנו.

אלחנן שנמצא בדירה שקועה נדמה כאילו חי בלב מדבר, צמא למים חיים. ודני נמצא לו על ראש ההר בראש הבניין, הוא "בעננים" (סלנג למישהו מבסוט).

אין שום סימן של הבנה, של אכפתיות. כל כך הרבה ימים והתחננויות של אלחנן לדני והוא כמו מחכה לישועה אבודה ומסתובב סביב עגל הזהב שאני אקח אותו לכיוון של דני.

דני בעקשנותו משאיר את אלחנן בלי מושיע בלי מישהו שיכה בשבילו על הסלע ויוציא אותו מדירתו השקועה.

הוא "נלחם באפילה על כל פירור" .. והשיר ממשיך ודני לא יורד אל העם (לא יורד מדירתו אל אלחנן ומושיט לו יד לעזרה). אלחנן יוצא במחול טירוף והוא כבר לא יודע מה לעשות הוא שוכח את עצמו וממשיך לרקוד סביב דני בתחנונים אך לשווא. הוא רוקד סביב עגל הזהב.

ואלחנן ממשיך, אנא אל תעזבני עכשיו רד אליי עכשיו היה לי לעזר. אבל אלחנן קורא ל"דני עגל הזהב" לשווא.

ע-ג-ל-ה-ז-ה-ב-!!!

עיוותתי קצת את השיר, אך כשראיתי אותו הוא ממש נתן לי את התחושה של אלחנן הזועק לשווא.

עגל הזהב / אהוד בנאי

אנחנו כאן בלב מדבר
צמאים למים חיים
ואתה על ראש ההר
מעל העננים
אין שום אות
אין סימן
כל כך הרבה ימים
במעגל סגור מסתובבים
סביב עגל הזהב.

אין מי שיכה על הסלע
מי יתן כיוון
באפילה כאן נלחמים על כל פירור
סביב עגל הזהב

הוא לא יורד מראש ההר
הוא לא יורד אל העם
הם יוצאים במחול טירוף
ושוכחים את עצמם
רוקדים סביב עגל הזהב
סביב עגל הזהב

מתחנונים אליו, אל נא תעזוב אותנו עכשיו
היה לנו לאב
עדר נעזב, רוקד סביבו
קורא אליו לשוא
עגל הזהב
עגל הזהב

סוּפֵיָה 1 – אִסָּה יֹנָה

שני דיירים. אחד בעליה ואחד בקרקע והבית שוקע: השיר הזה מתאר לי את הסוגיה הזאת בגלל שאותו אדם שהבית שלו שוקע נזכר בבית שלו כמו בשיר

סוּפֵיָה 2 – הֵרָאָה זְיוֹטָה

הרודף אחר הצדקה, הקב"ה ממציא לו מעות או בני אדם הגונים.

מסע לארץ ישראל / שלמה גרוניך ומקהלת שבא

הירח משגיח מעל,
על גבי שק האוכל הדל
המדבר מתחתי, אין סופו לפנים,
ואמי מבטיחה לאחי הקטנים.

עוד מעט, עוד קצת, להרים רגליים
מאמץ אחרון, לפני ירושלים.

אור ירח החזק מעמד,
שק האוכל שלנו אבד
המדבר לא נגמר, יללות של תנים,
ואימי מרגיעה את אחי הקטנים.

עוד מעט, עוד קצת, בקרוב נגאל
לא נפסיק ללכת, לארץ ישראל.

זה היה ביתי / מני בגר, הילה הררי ובלא 6

זה היה ביתי עם גינה ולול היה ביתי
היה שלך היה שלי היה שלנו
עם שחר יגורו בו זרים
ואנחנו עם כל הזיכרונות נעלמים

נלחמנו כל כך הרבה
ששכחנו על מה
בשבילי זאת מלחמה
בשבילם זאת פרנסה
בשבילי זה הבית

בשבילם זה עוד סתם קו על מפה
מוזמן זה נהפך להיות הרבה יותר מסתם אדמה
אולי אנילא מסכים, אבל מבין בלי בעיה
הפרחנו תישממה וזה מה שיתם נותנים בחזרה
הזיכרונות לא מתו, הם עברו דירה.
ימית קמה לתחייה.

ואמר רבי יצחק: מאי דכתיב (משלי כא כא)
רודף צדקה וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד?
משום דרודף צדקה ימצא צדקה? אלא לומר
לך: כל הרודף אחר צדקה - הקדוש ברוך הוא
ממציא לו מעות ועושה בהן צדקה.
רב נחמן בר יצחק אמר: הקדוש ברוך הוא
ממציא לו בני אדם המהוגנים לעשות להן
צדקה, כדי לקבל עליהם שכר.

(דף ט)

ולכן ייתן לאותו אדם עושר רב, וכך הוא יוכל להמשיך לתת צדקה. רב נחמן מוסיף שהקב"ה אפילו "ימציא" לו אנשים שזקוקים לצדקה כדי שהוא יוכל לתת להם. וזה הפוך ממה שקרה לאנשי ענתות שה' גרם לךך שהאנשים שהם נתנו להם צדקה לא היו באמת עניים כדי שלא יקבלו על זה שכר.

זה מזכיר לי את השיר על המסע לארץ ישראל שמתאר את ההשתדלות והמאמץ של העולים להגיע לארץ ובתמורה לכך הירח עושה מאמץ לעזור להם ולהאיר להם כדי שיוקל עליהם הדרך הקשה.

סו"ה 3 - מאור מנחם

"הקובע זמן לחברו"

הטענה של ריש לקיש היא שטבע האדם זה לא להחזיר את הכסף שהוא חייב לפני מועד הפירעון, אם לאדם יש זמן הוא לא יהיה לחוץ. וככה זה בהרבה עניינים שונים בחיינו אם יש זמן אנחנו לא ממהרים, אע"פ שהזמן אוזל - כל עוד נדע שיש זמן נשאר רגועים. השיר שבחרתי מדבר על העניין הזה.

יש זמן / יאיר נצני, צוף פילוסוף ויזהר אשדות.

יש זמן
אני חי לאט
כי יש עוד זמן
והכל רגוע וטוב כאן
אני לא ממהר
השעון ממשיך לתקתק כאן
ונדמה שיש עוד הרבה זמן..

אמר ריש לקיש: הקובע זמן לחבירו ואמר לו פרעתיך בתוך זמני אינו נאמן ולואי שיפרע בזמנו.
אביי ורבא דאמרי תרוייהו: עביד איניש דפרע בגו זימניה, זימנין דמתרמו ליה זוזי אמר איזיל איפרעיה כי היכי דלא ליטרדן.
נתן בחזקת שנתן עד שיביא ראיה שלא נתן היכי דמי אילימא דאמר ליה פרעתיך בזמני פשיטא בחזקת שנתן אלא לאו דאמר ליה פרעתיך בתוך זמני אלמא עביד איניש דפרעיה בתוך זמניה שאני הכא דכל שפא ושפא זימניה הוא ת"ש בחזקת שלא נתן עד שיביא ראיה שנתן היכי דמי אילימא דאמר ליה פרעתיך בזמני אמאי לא אלא לאו דאמר ליה פרעתיך בתוך זמני אלמא לא עביד איניש דפרע בגו זימניה שאני הכא דאמר מי יימר דמחייבו לי רבן.
רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע עבדי כאביי ורבא מר בר רב אשי עבד כר"ל והלכתא כר"ל.

(דף ה')

סו"ה 4 - חנן צרז'צ'סקי

"תבעו לאחר זמן"

השיר "הדרך שלי" של יובל המבולבל, דווקא מכיוון שהוא שיר של ילדים קטנים, כ"כ התלבש טוב על הסוגיה הזאת, שלא יכולתי שלא לבחור זאת.

הדרך שלי / יובל המבולבל

בעולם שבו כולם חושבים אותו דבר מחפש את המקום שבו הזמן נגמר מנסה להתקדם בתוהו הגדול להיות חזק ולא ליפול כל כך הרבה דרכים כל כך הרבה עצות המון המון שבילים ואין סוף אפשרויות בחושך מסביב יש נקודה אחת של אור היא בתוכי ואני יכול לבחור ואני מאמין בעצמי כי אני זה אני והאמת בתוכי ואם רק אסתכל בליבי אמצא את הדרך שלי.

איבעיא להו:

תבעו לאחר זמן ואמר לו פרעתיך בתוך זמני מהו - מי אמרינן במקום חזקה אמרינן מה לי לשקר או דילמא במקום חזקה לא אמרינן מה לי לשקר?

(דף ה-ו)

מהשורה הראשונה, **שכולם חושבים אותו דבר**, כמו

שכתוב "שאדם לא פורע בתוך זמנו" והשורה השנייה, **שהזמן נגמר**, זמן של הפירעון נגמר, ואתה בתוך **תוהו גדול**, כי אתה חייב כסף. אבל אתה חייב להיות חזק ולא ליפול, יש המון **דרכים** להגיע, **עצות, שבילים**, אבל הפזמון, שהוא **"אני מאמין בעצמי"** שזה בדיוק "מה לי לשקר"- אני מאמין בעצמי, והולך בדרך הישר ואומר את האמת, למרות שהיה לי אפשרות להגיד משהו אחר שיוציא אותי יותר טוב. מיגו!

"ואם רק אסתכל בליבי, אמצא את הדרך שלי"

סו"ה 5 - ע"א זניטה

אם מונחת קורה על חומה שבין שכנים, עד 30 יום אינו נחשב חזקה מפני שהשכן עוד חושב שזה אולי ארעי, אבל אחרי שלושים יום זה נחשב חזקה אם לא מחה על כך. כמו בסוגיה כך גם בשיר יש משמעות לזמן. בשיר כתוב על משמעות ה-20 שנה לכותב ועל הדברים שהוא מרגיש אחרי 20 שנה כך זה מתקשר לסוגיה שגם הזמן משחק תפקיד, שבו הזמן מבטא את המחשבה של השכן אם עדיין הוא חושב שהקורה זה ארעי.

אמר רבינא :
האי כשורא דמטללתא עד תלתין יומין לא הוי חזקה בתר תלתין יומין הוי חזקה ואי סוכה דמצוה היא עד שבעה יומין לא הוי חזקה בתר שבעה יומין הוי חזקה ואי חבריה בטינא לאלתר הוי חזקה.
(ו ע"ב)

אחרי 20 שנה / שמוליק קראוס

אחרי עשרים שנה
את עוד מנגנת
גיטרה ישנה
את עוד מתכוונת
מבין המיתרים
לטוב שבשירים
עוד לא נכתב.

אחרי עשרים שנה
שוב אינני ילד
תמו נעורי
שיבה זרקה במלך
רק את עודך עימי
איתך שוב אל עצמי
אני חוזר.

שוב אותו הצליל
עוד אותו הטעם
שמור כמו יין, יין טוב
מתנגנת בי
מנגינה בוקעת
מבין אצבעותי
לכי לך אל הרחוב

סו"ף 6 - סהר אראמא

אדם בנה כותל מול חלונות ביתו של חברו ולא שמר על 4 אמות מהם. האדם שהכותל מפריע לו (מפני שזה מחשיך על בית) דרש ממנו לסתור את הכותל. אותו אדם שבנה את הכותל אמר לשכנו שהוא מוכן לסתום את אותם חלונות ולבנות חלונות יותר גבוהים, כלומר יותר מ 4 אמות ובכך הוא יפתור את כל הבעיה, אך השכן לא הסכים בטענה שזה יפגע ביציבות של כותלי ביתו. הבונה לא התייאש, והציע רעיון חדש- שהוא יסתור את כותל ביתו של השכן מלמעלה ויבנה לו כותל חדש עם חלונות יותר גבוהים. השכן עדיין לא הסכים בטענה שזה לא יפה להדביק טיט חדש על טיט ישן!

הבונה הציע רעיון נוסף- שהוא יסתור את כל הכותל מלמעלה ועד למטה והוא יבנה חלונות גבוהים יותר. עדיין השכן אינו מסכים, בטענה שהכותל יהיה חדש וזה לא מסתדר לבית שהוא ישן. אמר לו הבונה שהוא יהרוס את כל הבית והוא יבנה לו חלונות גבוהות שהכותל שהוא רוצה לבנות לא יפריעו לו. אך השכן עדיין בשלו והתנגד בטענה שאין לו איפה לגור במשך זמן הבנייה. ענה לו הבונה שהוא ישכיר לו בית במקום אחר בזמן הבנייה. אמר לו השכן שזה גורם לו לטרחא להעביר את החפצים ולעבור לבית אחר ולכן הוא לא מסכים. לפי רב חמא השכן יכול לעכב, והוא חייב לסתור את הכותל שבנה, שגרם לחושך אצל השכן.

אני ראיתי בסוגיה הזאת כגלגל החוזר על עצמו המון פעמים. הבונה עם ליבו הטוב מנסה בכל דרך לטובת שכנו (וגם לטובתו האישית) לבנות את הכותל, אך הוא אינו מסכים. לכן בחרתי בשיר שחוזר על עצמו במילים של סגירה ופתיחה של החלון שמשמל את הניסיון של הבונה לבנות את הכותל בכל מיני דרכים

ההוא גברא דהוה בני אשיתא אחורי כווי דחבריה אמר ליה קא מאפלת עלי א"ל סכרנא לך הכא ועבידנא לך כווי לעיל מאשיתאי א"ל קא מרעת ליה לאשיתאי א"ל סתרנא לך לאשיתך עד דוכתא דכווי ובנינא לה ועבידנא לך כווי בבנינא לעיל מאשיתאי א"ל אשיתא מתתאה עתיקא ומלעיל חדתא לא קיימא אמר ליה סתרנא לה עד לארעא ובנינא לה ועבידנא לך כווי בגוה א"ל חדא אשיתא חדתא בכליה ביתא עתיקא לא קיימא א"ל סתרנא לה לכוליה ביתא ובנינא לך כווי בבנינא א"ל לית לי דוכתא למידר בה א"ל אגירנא לך דוכתא א"ל לא טרחנא אמר רב חמא בדין קא מעכב.

(דף ז ע"א)

פתח חלון / הג'ירפות

את הרוב אני עוברת
בין מצוקה לשובע

פתח חלון, סגור חלון
פתח חלון..
על כך הוא יסיק
חוסר יציבות: "נשמי נכון!"

פתח חלון, סגור חלון
פתח חלון,
פתח חלון, סגור חלון
פתח חלון, עצור,
פתח דלת, צא החוצה
אני מקיאה...
"לא באוטו!"
כן, כן באוטו
"לא באוטו!"

פתח חלון, סגור חלון
פתח חלון "לא באוטו!"
סגור חלון, פתח חלון
פתח אותו גדול,
תראה לי איזה נוף..
אני מקיאה.

סו"ה 7 – ע"ז שפירא

צדקה בגד ושריון

סיפור שסופר ע"י רבא ששמע אותו מרב עולה בשמו של רבי אלעזר: איך אנו מפרשים את הפסוק "וילבש צדקה כשריון"? כמו שמהרבה פיסות קטנות נוצר השריון היציב, כך מהרבה פעמים שאדם תורם מספר מועט של כסף, ייווצר בסוף חשבון גדול של כסף. הרעיון הוא, שעדיף שבן אדם יתרום הרבה פעמים כסף למשך תקופה ארוכה במקום שפעם אחת הוא יתרום, ואולי אפילו יותר ממה שהוא היה תורם במשך כל חייו. זה מראה, שחלק מהתרומה היא בשביל הנפש שלנו ולא רק בשביל העני

השיר שעלה לי לסיטואציה זו הוא השיר גשם גשם משמיים. טיפה ועוד טיפה ביחד יוצרות את הים, ולכן המילים, **טיף וטף וטף** סימלו לי פה את ים הטיפות, שסופן ליצור שריון. ביצוע הזה הוא ביצוע אינסטרומנטלי שלי לשיר. זהו ביצוע די ישן שקפץ לי לראש אחרי שחשבתי על השיר.

היורה / עממי

גשם, גשם, משמיים
 קול היום טיפות המים
 טיף-טיפ-טיפ, טיף-טיפ-טיפ
 מחאו כף אל כף
 טיף-טיפ, טיף-טיפ

מאי דכתיב וילבש צדקה כשריון לומר לך מה שריון זה כל קליפה וקליפה מצטרפת לשריון גדול אף צדקה כל פרוטה ופרוטה מצטרפת לחשבון גדול רבי חנינא אמר מהכא וכבגד עדים כל צדקותינו מה בגד זה כל נימא ונימא מצטרפת לבגד גדול אף צדקה כל פרוטה ופרוטה מצטרפת לחשבון גדול.

(ט ע"ב)

סו"ה 8 - מאן טען

המשכיר בית לחברו בבירה גדולה

כהמשך לסוגיות הקודמות, אומר רב נחמן משמו של רבה בר אבוה, כי בן אדם שהשכיר לחברו דירה בבית גדול, בו גרים כמה אנשים, ולכל אחד דירה משלו- הוא יכול להשתמש בקירות ובזיזים שלהם לכל מטרה, שהיא עד 4 אמות מביתו, וכן יכול להשתמש בעוביו של הקיר. אבל בתרבץ אפדני (=גינת נוי) – לא. רב נחמן (הפעם מעצמו) חולק על כך וטוען שגם בגינה אפשר, ולא ברחבה שאחורי הבתים. רבא סובר, שאפילו ברחבה - מותר.

אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה המשכיר בית לחבירו בבירה גדולה משתמש בזיזיה ובכתליה עד ד' אמות ובעובי הכותל במקום שנהגו אבל בתרבץ אפדני לא ורב נחמן דידיה אמר אפילו בתרבץ אפדני אבל רחבה שאחורי הבתים לא ורבא אמר אפילו רחבה שאחורי הבתים (ו"ע"ב)

בשיר של מאיר גולדברג, מישהו מדבר אל מישהי שהוא כנראה אוהב, ומעניק לה בעצם הכל:

מה שאת אוהבת / מאיר גולדברג ויצחק קלפטר

"קחי מה שתרצי, מי יסרב לך
קחי את העולם כולו
מי יוכל לומר לך לא
אם רק תחייכי, מי לא יתאהב בך
מי שאת רוצה יבוא
אל תלכי עם מי שלא"

תעשי רק מה שאת אוהבת
רק מה שאת חושבת
שיהיה לך טוב

רב נחמן מביא אמרה, שבעצם נותנת למי ששוכר דירה, אישור לעשות, בעצם, מה שבא לו, בקירות שלה, בבליטות, ובעצם נותן אוטונומיה לאיש לעשות בבית מה שהוא רוצה.

יש לך זמן לגדול, כמה יפה את
קחי את העולם כמו פרי
קחי כל מה שאפשרי
אין אחת כמוך, את כבר יודעת
שתוכלי תמיד לבחור
כל מה שתרצי לזכור

כאן אפשר לומר שזה בא אחרי סברתו של רב נחמן מעצמו וסברתו של רבא שבעצם הכל מותר, כל מה שאפשרי לעשות בדירה ששכרת, תעשה אם אתה רוצה.

צריך לתת לכל אדם חופש לעשות דברים שלבו חפץ, כמו כן, לתת לו להביע דעה באופן חופשי, לא להיות נעול על סטיגמות כלשהן, להקשיב לכל אדם, להבין את הרצונות שלו והצרכים שלו, וכמה שיותר לעזור לו